

**Protokół Nr 13/2025
z posiedzenia Komisji Ochrony Zdrowia, Polityki Społecznej, Rodziny i Sportu
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
20.08.2025 r.
godz. 12:00, sala 424**

1. Otwarcie posiedzenia.

Przewodniczący Komisji, p. Tadeusz Politewicz otworzył posiedzenie Komisji Ochrony Zdrowia, Polityki Społecznej, Rodziny i Sportu Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego i powitał wszystkich uczestników posiedzenia. Następnie stwierdził wymagane kworum.

Obecni Członkowie Komisji:

1. Tadeusz Politewicz – Przewodniczący Komisji,
2. Maria Bąkowska,
3. Wojciech Cybulski,
4. Zbigniew Domżański,
5. Zbigniew Homza – Wiceprzewodniczący Komisji
6. Sylwia Jaskulska,
7. Elżbieta Ruda,
8. Piotr Soćko,
9. Katarzyna Sobiech,
10. Bogusława Orzechowska,
11. Rafał Wilczek,
12. Bożenna Ulewicz,
13. Ewa Wiśniewska.

Nieobecni członkowie:

1. Łukasz Kochan.

2. Zatwierdzenie porządku posiedzenia.

Przewodniczący Komisji poinformował, że Członkowie Komisji otrzymali porządek posiedzenia. Ponieważ nie było uwag, poddał pod głosowanie przesłany porządek.

Za przyjęciem porządku obrad głosowało 11 członków komisji, przeciw – 0, wstrzymało się – 0.

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Zatwierdzenie porządku obrad.
3. Wsparcie rodzin wielodzietnych.
4. Zaopiniowanie materiału na XV sesję Sejmiku:
 - projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych gmin w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury sportowej.
5. Sprawy różne.
6. Przyjęcie protokołu nr 12/2025 z 18 czerwca 2025 r.
7. Zakończenie posiedzenia.

3. Wsparcie rodzin wielodzietnych.

Z-ca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, p. Monika Kocimska - Warczak korzystając z prezentacji multimedialnej przedstawiła temat dotyczący wsparcia rodzin wielodzietnych w województwie. Prezentację przygotowała w oparciu o dane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2021 roku. Ze spisu wynika, iż w naszym województwie było ponad 287 tysięcy rodzin z dziećmi, na łączną liczbę około 386 tysięcy rodzin. Spośród rodzin z dziećmi, 54% stanowiły rodziny z jednym dzieckiem, 34% to rodziny z dwójką dzieci, natomiast rodziny wielodzietne, czyli z trzema i więcej dziećmi, stanowiły jedynie 11,5%. W skali ogólnopolskiej udział rodzin wielodzietnych wynosił około 10,7%, co oznacza, że nasz region wypada nieco lepiej pod tym względem. Podkreśliła, że rodziny wielodzietne powinniśmy szczególnie wspierać, zwłaszcza w świetle najnowszych danych GUS z 2024 roku. Wynika z nich, że liczba urodzeń w Polsce osiągnęła najniższy poziom od 30 lat — w 2024 roku urodziło się zaledwie 252 tysiące dzieci, podczas gdy w 1990 roku było to około 550 tysięcy. Współczynnik dzietności na jedną kobietę również spada – w 2023 roku wynosił 1,15, a obecnie spadł do około 1,09, co budzi obawy, że wkrótce może spaść poniżej jedności. Analizując sytuację w innych województwach, największy odsetek rodzin wielodzietnych występuje w województwach podkarpackim i małopolskim — odpowiednio 14% i 15%. Najmniej rodzin wielodzietnych jest natomiast w województwie dolnośląskim — tylko 8%. Nasze województwo znajduje się gdzieś pośrodku tego rankingu. Jeśli chodzi o sytuację w poszczególnych gminach, największy udział rodzin wielodzietnych obserwujemy na obszarach wschodnich, takich jak gminy: Dubeninki, Wieliczki (około 19-20%) oraz Kalinowo i Prostki. Natomiast najmniej rodzin wielodzietnych jest w dużych miastach, na przykład w Olsztynie.

Wiceprzewodniczący Komisji Zbigniew Homza zapytał o sytuację w gminie Barciany w związku z likwidacją szkół.

Z-ca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, p. Monika Kocimska - Warczak poinformowała, iż prześle szczegółowe dane dotyczące wszystkich gmin oraz informacje o współczynniku urodzeń, aby mogli radni dokładniej zapoznać się z sytuacją demograficzną w regionie. Następnie przedstawiła informacje na temat pomocy społecznej dla rodzin wielodzietnych oraz liczby rodzin korzystających z tych świadczeń. Porównując procent rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej, w 2014 roku wynosił on około 11%, natomiast w 2024 roku spadł do około 4,4%. Oznacza to znaczną poprawę sytuacji społeczno-ekonomicznej rodzin w naszym województwie, które coraz rzadziej potrzebują wsparcia z pomocy społecznej. Podkreśliła, iż na mapie województwa występują gminy, w których odsetek rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społecznej jest szczególnie wysoki. Przykładowo, w gminach takich jak, Dźwierzuty – 68%, Kolno – 50%. W tych miejscach ponad połowa rodzin korzystających z pomocy społecznej to rodziny wielodzietne, co wskazuje na trudną sytuację społeczną tych rodzin. Zebrali także dane dotyczące świadczeń rodzinnych, z których korzystają rodziny wielodzietne. W 2024 roku w naszym województwie zasiłki rodzinne otrzymało 16 535

rodzin. Łączna kwota wypłaconych świadczeń przekroczyła 81 milionów złotych. Jednorazowe dodatki z tytułu urodzenia dziecka wyniosły ponad 1 milion złotych, natomiast zapomogi związane z narodzinami dziecka przekroczyły 3 miliony złotych. Całkowita wartość świadczeń rodzinnych w 2024 roku to ponad 2 miliardy złotych, które trafiły do ponad 230 tysięcy dzieci. W ramach oceny zasobów pomocy społecznej przeprowadziliśmy badanie dotyczące sytuacji rodzin w województwie warmińsko-mazurskim. Pytaliśmy rodziny o korzystanie z różnych usług. Rodziny wielodzietne najczęściej wskazywały na potrzebę zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, poradnictwa psychologicznego oraz wsparcia opiekuńczo-wychowawczego. Wiele z nich korzysta ze świetlic, klubów młodzieżowych oraz zajęć wyrównawczych dla uczniów mających trudności w nauce. Rodziny wskazywały także na brak dostępu do dodatkowych zajęć, zwłaszcza na terenach wiejskich, gdzie brak jest oferty edukacyjnej i terapeutycznej. Potrzebna jest psychoterapia, zajęcia logopedyczne oraz specjalistyczne terapie dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi. Rodziny potrzebują także poradnictwa prawnego i psychologicznego, których brakuje w wielu gminach. Ponadto rodziny zgłaszały potrzebę organizacji zajęć sportowych, artystycznych, wycieczek oraz innych form aktywności kulturalnej i edukacyjnej. W gminach brakuje także odpowiedniej opieki nad dziećmi do lat 3, czyli żłobków, szczególnie w mniejszych miejscowościach. Sytuacja w przedszkolach jest już lepsza, ale wciąż istnieje potrzeba rozwijania opieki dla najmłodszych. W 2024 roku zostało złożonych 32 wnioski na realizację usług społecznych na kwotę ponad 23 milionów złotych. Zdecydowana większość, bo 21 wniosków, pochodziła od gmin, co bardzo nas cieszy. Preferujemy, aby gminy same decydowały o tym, na jakie usługi przeznaczą środki oraz by realizowały je we współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Coraz więcej gmin składa projekty wspierające rodziny, dzieci i młodzież, zwłaszcza w obszarach wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wzmacniania więzi rodzinnych, interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy. Jako samorząd organizujemy również szkolenia i doradztwo dla gmin – obecnie 65 gmin w województwie jest objętych wsparciem w zakresie opracowywania lokalnych planów rozwoju usług społecznych. Plany te powstają dzięki współpracy różnych środowisk, takich jak organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, urzędy i mieszkańcy. Podkreśliła, iż gminy coraz bardziej współpracują między sobą, wymieniając się informacjami i doświadczeniami w celu lepszego planowania usług. Lokalny plan rozwoju usług społecznych pozwala na diagnozę potrzeb mieszkańców, w tym rodzin wielodzietnych, osób starszych i innych grup, a następnie na przygotowanie adekwatnych budżetów i projektów. W kolejnych latach chcą, aby wszystkie gminy w województwie były objęte takim wsparciem i tworzyły własne plany rozwoju usług społecznych, co pozwoli na skuteczniejsze i bardziej dostosowane do lokalnych potrzeb działania.

Radna Bożenna Ulewicz zapytała, czy inne województwa realizują ww. program.

Dyrektor stwierdziła, iż nasze województwo przoduje w tym zakresie.

Z-ca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, p. Monika Kocimska - Warczak dodała, iż gminy naprawdę działają bardzo dobrze i kiedy wychodzą z pomocą, chętnie z niej korzystają. W innych województwach nie ma takiego zaangażowania – gminy nie chcą tego robić. Jednak od wielu lat zadaniem ROPS jest zachęcanie ich do współpracy. Poinformowała, iż doradcy regularnie odwiedzają gminy, a ona wraz z dyrektorem Koplińską uczestniczą w tych spotkaniach, tłumacząc, po co i dlaczego to jest potrzebne. Dodatkowo udało się pozyskać świetnego doradcę do opracowania programów wsparcia, co bardzo nas cieszy, ponieważ przynosi to realne efekty. Gminy często do dzwonią, mówiąc, że dopiero dzięki współpracy z ROPS-em dowiedziały się, że obok jest ktoś, kto może pomóc w realizacji różnych usług. Współpracują bezpłatnie – robią szkolenia i wspierają pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny w zakresie wsparcia rodzin. Obecnie organizują spotkania w każdym powiecie, gdzie zbierają zespoły złożone z sędziów, policjantów, przedstawicieli placówek opiekuńczo-wychowawczych, pracowników socjalnych oraz rodzin. Rozmawiają o tym, jak skutecznie wspierać pieczę zastępczą i rodziny, by unikać sytuacji umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz jak szybko wdrażać odpowiednie programy. Do tej pory odbyły się już dwa takie spotkania, kolejne planują w przyszłym roku w kolejnych powiatach. Jeśli chodzi o program „Mazury dla dużej rodziny”, jest on znany, ponieważ został przyjęty przez sejmik już w 2016 roku. Jego statut przewiduje wprowadzenie różnego rodzaju ulg i zniżek, głównie dla rodzin wielodzietnych. Na dzień 31 grudnia mieli 44 partnerów programu, a niedawno dołączyło kolejnych 15. Na zakończenie poinformowała, iż w 2024 roku z pomocy skorzystało ponad 52 000 osób.

Radna Bożenna Ulewicz zapytała, czy Program Warmia i Mazury dla Dużej Rodziny i Karta Dużej Rodziny są spójne.

Z-ca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, p. Monika Kocimska - Warczak potwierdziła, iż te dwa programy są spójne ze sobą.

Radna Bogusława Orzechowska zapytała, czy były robione porównania odnośnie potrzeby psychologa i innych świadczeń? Zapytała o potrzeby rodzin wielodzietnych w stosunku do rodzin, które posiadają 2 dzieci.

Z-ca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, p. Monika Kocimska - Warczak poinformowała, iż dane, które przedstawiła dotyczyły rodzin wielodzietnych. Ponieważ temat dotyczył rodzin wielodzietnych natomiast mają zebrane pozostałe potrzeby rodzin z 2 i 1 dzieckiem. Rodziny wielodzietne mają więcej problemów i bardziej potrzebne są usługi opiekuńczo - wychowawcze.

Radna Ewa Wiśniewska w odniesieniu do rodzin wielodzietnych, dodała, iż w minionych czasach w rodzinach wielodzietnych to starsze dzieci zajmowały się młodszym rodzeństwem, była większa integracja i odpowiedzialność. Natomiast obecnie im więcej dzieci tym więcej problemów.

Z-ca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, p. Monika Kocimska - Warczak podkreśliła, że starali się nie skupiać na rodzinach korzystających z pomocy

społecznej, lecz na rodzinach wielodzietnych, które sobie w miarę radzą. Te rodziny zostały dokładnie przebadane i wiedzą, czego potrzebują. Dodała, że gdyby rzeczywiście skupili się na rodzinach z pomocy społecznej, okazałoby się, że niektóre z nich radzą sobie lepiej niż rodziny z jednym dzieckiem.

Radna Bogusława Orzechowska zapytała, czy wielu rodzin wielodzietnych dotyczy kryzys bezdomności. Kolejno zapytała, czy nie następuje stygmatyzowania na rodziny wielodzietne i normalne. Kontynuując dodała, iż jako lekarz pediatra stwierdza, iż rodziny z jednym dzieckiem mają więcej problemów wychowawczych.

Z-ca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, p. Monika Kocimska - Warczak wyjaśniła, iż są to sporadyczne przypadki, np. opuszczenie zakładu karnego, ośrodka opiekuńczo -wychowawczego, alkohol itp. Dyrektor zaprzeczyła stygmatyzowaniu.

Radna Bożenna Ulewicz dodała, iż należałoby popracować nad promocją i wizerunkiem rodzin wielodzietnych ponieważ kiedyś były one określane jako patologiczne.

Radny Rafał Wilczek dodał, iż obecnie nie spotyka się z określeniem rodzin wielodzietnych jako patologiczne. Stwierdził, iż kiedyś wychowywanie dzieci było łatwiejsze. Dzieci szybciej uczyły się relacji międzyludzkich, ponieważ dorastały wśród rodzeństwa i krewnych. Stwierdził, iż nie należy wracać do przeszłości, tylko zająć się bieżącymi problemami.

Radna Ewa Wiśniewska wskazała, iż prezentacja oddaje rzeczywistość. Problemem jest brak terapeutów i właściwym jest, że ten problem stawiany jest na pierwszym miejscu.

4. Zaopiniowanie materiału na XV sesję Sejmiku:

- **projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych gmin w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury sportowej.**

Dyrektor Departamentu Turystyki i Sportu, p. Marcin Galibarczyk poinformował o dodatkowych środkach na dofinansowanie zadań własnych gmin w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury sportowej. Poinformował, iż dodatkowe środki w wysokości 178.750,00 zł dały możliwość udzielenia wsparcia finansowego dla 7 kolejnych gmin, których zadania znalazły się na liście rezerwowej ww. konkursu. Przy podziale dodatkowych środków wzięto pod uwagę zadania gmin, których wnioski zostały najwyżej ocenione spośród listy rezerwowej. Kolejno wymienił ww. gminy.

Dodał, iż łącznie od 2019 r dofinansowanie otrzymało blisko 190 małych projektów sportowych.

Przewodniczący Komisji zarządził głosowanie nad ww. projektem uchwały. Za podjęciem projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych gmin

w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury sportowej . Za pozytywnym przyjęciem głosowało 13 członków komisji, przeciw- 0, wstrzymało się – 0.

Uchwała Komisji stanowi załącznik nr 1

5. Sprawy różne.

Radny Piotr Soćko zwrócił się do Wicemarszałek Województwa, p. Sylwii Jaskulskiej ws. nieodpowiedniego podejścia pań rejestratorek w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie do pacjentów, następnie podał przykład takiego zachowania. Kolejno zasugerował, iż może właściwym byłoby przeprowadzenie szkoleń dla pań z rejestracji ws. odpowiedniego podejścia do pacjentów. Dodał, iż organizacja pracy w szpitalu jest odpowiedzi, tylko podejście rejestratorek czasami jest niewłaściwe.

Wicemarszałek Województwa, a zarazem członek komisji p. Sylwia Jaskulska poinformowała, iż w tej kwestii przeprowadzi rozmowę z Dyrektorem ww. szpitala.

6. Przyjęcie protokołu nr 12/2025 z 18.06. 2025 r.

Przewodniczący Komisji zapytał, czy są uwagi do Protokołu nr 12/2025 z 18 czerwca 2025 r. W związku z brakiem innych uwag Przewodniczący Komisji zarządził głosowanie nad przyjęciem protokołu. Za przyjęciem protokołu głosowało – 13 Członków Komisji, przeciw - 0, wstrzymało się – 0.

7. Zakończenie posiedzenia.

Przewodniczący Komisji podziękował wszystkim uczestnikom za udział w obradach i zakończył posiedzenie Komisji.

Przewodniczący Komisji

/-/ Tadeusz Politewicz

Protokołowała:

Mirosława Baran-Styczyszyn

Uchwała Nr 13/39/25
Komisji Ochrony Zdrowia, Polityki Społecznej, Rodziny i Sportu
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 20 sierpnia 2025 r.

opiniująca projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury sportowej.

Na podstawie § 31 pkt. 2 Statutu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2016 r., poz. 4971 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Komisja Ochrony Zdrowia, Polityki Społecznej, Rodziny i Sportu pozytywnie zaopiniowała ww. projekt uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Komisji.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Komisji
Ochrony Zdrowia, Polityki Społecznej,
Rodziny i Sportu

/-/Tadeusz Politewicz

